

LA SUCCESSION DE LA DICTADURA

Hom segueix amb gran interès i simpatia, les contestacions fins ara publicades per l'excel·lent diari madrileny «El Sol», en l'enquesta oberta i dirigida a la joventut espanyola, perquè manifesti els seus particulars punts de vista, referent a determinats assumptes de gran importància pel pèrvenir polític de l'estat espanyol.

Es de remarcar que totes les contestacions, responen a un sentit francament liberal, esperançador i ple de promeses per un demà no molt llunyà; també cal anotar amb satisfacció, el criteri ampli i obert que demostren tenir per una nova estructuració ibèrica de l'estat, propugnant per la fraternització dels diferents pobles de la Península.

L'optimisme, però, que inspiren aquestes nobles interpretacions de la joventut consultada, contrasta fortament amb l'actitud adaptada pels ex-ministres servidors de la monarquia, que davant la probabilitat d'una normalització constitucional, tornen a exhibir-se afanyosos, en diaris i revistes, amb l'esperança d'arregar altra vegada, algun lloc preponderant en les futures organitzacions governamentals.

El temps passa endevades per aquests homes del vell règim; l'habilitat picaresca que tantes vegades encobria la seva manca de preparació en els afers públics, torna a relluir rejuvenida, més fresca que mai, amb pomposes declaracions polítiques buides de tot sentit de la realitat.

Just és confesar-ho, el poble que havia ja oblidat en absòlut aquests vells polítics, producte de la yernocràcia i el favoritisme, ha fet un gest de desgrat en veure que novament pretenen tornar a imposar la seva incapacitat en els destins de la nació.

Aquells homes de l'antic règim, no poden governar més; les seves traïetes i concupiscències feren perdre les virtuts cíviques característiques del nostre poble; la seva manifesta ineptitud feren possible portar a Espanya una dictadura, sense la protesta adequada que en altres ocasions hauria esclatat arreu de la Península.

Els que per convicció, som adversaris de tot règim imposat al poble, tenim més dret que ningú a aixecar la nostra veu de protesta, davant la probabilitat que aquells homes, símbols d'una Espanya decadent i negra, tornin a regir els destins de la nació, amparats per una normalitat que els donaria una Constitució, que violaren sempre que convenia als seus capricis.

La natural successió de tot règim dictatorial ha d'ésser el govern del poble.

ANTONI RIBAS

Un balanç i un any que comença

Aquest és el títol d'un importantíssim article que acaba de publicar el diari madrileny «A B C», amb la signatura de Josep Cuartero. Importantíssim pel fet d'haver-se publicat, no així pel fet d'haver-lo escrit. En primer lloc perquè es tracta d'una enumeració dels esdeveniments ocorreguts durant l'any, prou coneguts de tots, sinó per la promesa, pel llibre i per la conversa, altres formes de periodisme que ens ha descobert la dictadura. Per altra part, l'article del senyor Cuartero és inspirat—i gairebé transcrit—del brillant article que William Martín publicava la setmana passada al «Journal de Genève», intitolat «Le commencement de la fin».

No voldríem, tanmateix, restar tots els mèrits al senyor Cuartero. L'article publicat en castellà i en un diari sotmès al control de la censura, té per a nosaltres una valor nova. I ens ve a demostrar—agradable demostració—que a mida que ens anem acostant a l'any pronosticat com una nova alba política, la censura va alçant paulatinament el restellador.

Cuartero fa un balanç força complet de la Dictadura durant l'any passat. Millor dit encara, fa el balanç dels contratemps que ha tin-

gut el nou règim, exposats amb tota claredat i franquesa. De les seccions militars de primer d'any, a l'extraordinària baixa de la pesseta d'aquests dies passats,

L'article d'«A B C» acaba amb les següents paraules:

«La simpatia personal, el talento agudo, la actividad fecunda y patriótica del dictador han hecho el milagro de sostenido seis años en el Poder, sin séquito útil, sin base de opinión, sin fuerza positiva. No han podido hacer el milagro de popularizar la Dictadura. No se han producido contra ella hostilidades activas y violentas de importancia. La oposición pasiva y silenciosa, el apartamiento de la masa general del país, es la fuerza invisible que ha concluido con el régimen.»

O per dir-ho com W. M. al diari de Ginebra:

«Appuyé sur l'armée, seule force organisée au milieu d'un peuple politiquement apathique, le général paraissait invincible. Il a été vaincu pourtant, précisément par la force d'inertie que la nation a opposée à son régime.»

Hem començat per dir que l'article de Josep Cuartero és interessantíssim. Així mateix ho ha cregut el Govern, quan sota la signatura de l'autor, l'Oficina hi publica

una nota en nom de Primo de Rivera de la qual és interessant la transcripció del següent paràgraf:

«La mejor prueba de la fuerza enorme que conserva la Dictadura es que se permite señalarse a sí misma plazos y condiciones para traspasar sus poderes. ¿Cuándo ningún Gobierno fuera ni dentro de España se vió en tal caso? Y eso lo hace porque sabe que todos sus enemigos, guerrilleros sin cohesión, embotan los dardos que disparan en el sólido muro de la opinión pública que defiende a la Dictadura, contra la que nadie podrá nada mientras mantenga en ella su fe y la de su apoyo el pueblo español.»

També sembla degut al mateix article, l'acord del Consell de Ministres d'anit, de publicar demà dia primer de l'any 1930, unes manifestacions oficiosas a «La Nació» dirigides a l'opinió pública.

Any nou, vida nova?... Per ara el proverbi és tan il·lusionari com sempre.

J. B. C.

Aquest número ha passat per la prèvia censura governativa

El Cor de Cosacs del Don Platoff

Per tal de què els nostres llegidors coneguin l'història del cor de cosacs que actuarà el dijous vinent al teatre Gran Kursaal de nostra ciutat, transcrivim avui els mots amb què foren presentats a Reus, en ocasió del concert que amb èxit definitiu donaren en aquella ciutat.

«Cap nació europea no ha creat, encara, un art tan eminentment nacionalista com l'art rus, que destaca especialment en la branca musical. Els cèlebres compositors que formaren el famós «grup dels cinc», saberen descobrir la clau d'aquest seu art genuí en els accents populars, els quals, sàviament cultivats per autors de talent, han constituït una de les més preclares característiques de la música eslava. El folklore rus es troba, en efecte, en qualsevol gènere de composició; des de la més important obra simfònica, al delicat «lied»; des de l'oratori profundament religiós, al cor popular, passant per l'òpera i el ballet, que culmina en el Boris Godunoff i el Príncep Igor.

El Cor de Cosacs del Don «Platoff» és un dels acoblaments corals més reputats a Europa. La seva fundació data de darreries de l'any 1925, gràcies a la infatigable energia del seu actual director que

sabé escollir els millors elements vocals d'entre els setanta mil cosacs que la revaluació de 1917 dispersà per tot el món i els posà sota la protecció novíssima de la República Txecoslovaca. Aquest agrupament, sota l'alt patronatge del govern txec i la destra disciplina i perseverant mestratge de l'oficial que el dirigeix, afina més i més el vastíssim repertori tradicional dels cosacs per a debutar, en 1926, a Marienbad, amb un triomf tan extraordinari, que l'obligà a fer conèixer arreu una gran part de la cultura russa.

«Doneu-me cosacs i conqueriré el món sencer» digué un dia Napoleó. Els cosacs d'avui, amb el tresor espiritual de les seves cançons, conquereixen el món de altra manera.»

Aquest número ha passat per la prèvia censura governativa

EL DIA: Telèfon 342

Exposició de pinturas

Basiana a les Galeries Dalmau

Dies passats anunciàvem que el pintor manresà Evarist Basiana preparava una nova exposició de les seves obres a les Galeries Dalmau de Barcelona. Ens plau poder anunciar avui que aquesta exposició serà oberta al públic des dels dies 4 al 17 de gener pròxim.

Tenim les millors esperances en l'èxit d'aquesta exposició. En ella Basiana hi porta trenta una teles, entre les quals hi ha les obres més destacades de la seva recent producció. La constància i la fe que posa Basiana en les seves personalíssimes realitzacions, el fan, avui com avui, el més indiscutible dels nostres artistes pintors, si més no per la valor del seu temperament.

El President de la U. P. i el Governador

El senyor Milans del Bosch ha dit que havia celebrat una extensa conferència amb el President de la Unió Patriòtica, senyor Gassó i Vidal.

L'entrevista està relacionada amb assumptes creats per l'actualitat política.

CARNET

Rússia.—A aquests dies, tota la premsa «imparcial» ens ha atabalat amb les notícies que ens assabentaven dels atropells de què eren víctimes els pobres russos que volien celebrar el Nadal.

Incendis, afusellament, empresonaments, tot el repertori de visions més o menys esgarifadores ens han estat pintades per aquesta gent que només «coneix» Rússia des que els bolxevistes hi manen.

Els pobres creients russos no han pogut celebrar Nadal.

Aquest any no ha estat possible que un rus «kristovste» sacrifici els seus fills al Senyor degollant-los, mentre la seva dona canta a veu alta unes oracions.

No ha estat possible que cap «skoptzy» es castri.

Això vol dir que a Rússia, el problema religiós no és una qüestió de taula ben parada ni de ritus que més o menys es presten a la hipocresia.

Recomanem a tots els que volen veure aquesta cosa una mica clara, —i això vol dir que la nostra recomanació no va pels savissos que tan bé coneixen Rússia des de l'any 1917—que llegeixin «Geografia y Política» llibre novell de Gonzalo de Reparaz, autor que ens guardarem pla bé de titllar de «bolxevic».

La llei seca.—El lector ja hauria endevinat que ens referim a la dels Estats Units; i això perquè aquesta és l'única llei seca que es presta a parlar-ne.

Aquesta mena de llei portarà conflictes internacionals. I el primer podria ésser el fracàs de la Conferència Naval que es farà a Londres, puix si la batalla naval de què donàvem notícia ahir es repeteix sovint, creiem que els Estats Units es veuran obligats a augmentar la seva esquadra, i no a disminuir-la.

Abans d'arribar a aquest extrem, però, nosaltres suggerim a les potències interessades, que invitin els contrabandistes nord-americans a prendre part a la Conferència del Desarmament.

«La Nau» diari de la nit

En un editorial d'aquest diari, Rovira i Virgili ens assabenta que «La Nau» deixarà de sortir el matí per tornar a ésser el diari de la nit que ja havia estat.

Ultra la qüestió econòmica, factor importantíssim en tot diari de idees, la manca d'un diari de la nit d'idees esquerranes, ha menat a aquest nou canvi.

Rovira i Virgili, diu que aquest canvi no influirà en el més mínim l'orientació democràtica i esquerrana del diari.

EL DIA: Telèfon 342